

Міністерство освіти і науки України

***Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний
аграрний університет»***

Біолого-технологічний факультет

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ВИПУСК – 12

***ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ, СТАТТЕЙ,
ДОПОВІДЕЙ І ТЕЗ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ
КОНФЕРЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧІВ, АСПІРАНТІВ, МАГІСТРІВ,
СТУДЕНТІВ***

Херсон - 2019

Фізар О.С., Пелих Н.Л. Порівняльна оцінка відтворювальних якостей свиноматок порід велика біла і ландрас	74
Щербакова І.Л. Левченко М.В. Дослідження відгодівельних якостей свиней різних генотипів в умовах фермерського господарства	80
Юрченко Д.В., Папакіна Н.С. Сучасні підходи до оцінки генотипу великої рогатої худоби	83
<i><u>Секція 2. Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва</u></i>	86
Белих М. В., Левченко М.В. Удосконалення технології забою та первинної обробки туш свиней в умовах фермерського господарства	86
Бондаренко О., Корбич Н.М. Фізико-механічні властивості вовни – оцінка та покращення	89
Вашина Д.О., Чернишов І.В. Порівняльна характеристика заморожених напівфабрикатів різних типів, що виробляються на підприємстві ФОП «Бородіна» м.Херсон ХДАУ	91
Веселов Є. В., Левченко М.В. Удосконалення технології доїння та первинної обробки молока в умовах сільськогосподарського підприємства	93
Задніпряний М.В., Чернишов І.В. Організація сортової розрубки туш свиней в умовах ТОВ "Аргор" с.Чорнобаївка Білозерського району Херсонської області	96
Іжболдіна О.О. Продуктивність свиней за умов використання ресурсозберігаючих технологій	98
Карпенко К.В. Чернишов І.В. Характеристика різних режимів заморожування пельменів	101
Козир В. С. Рівень годівлі і продуктивність бугайців шаролезької породи п періодам вирощування	103
Літвінцова Я. М., Соболев О. М. Особливості підготовки молодняка в сучасному конярстві спортивного напрямку	110
Літвінцова Я. М., Соболев О. М. Еволюція підходів до заводського тренінгу в напівкровному конярстві	116
Чернишов І.В., Малютін Н.Д. Передзабійне утримання тварин в	124

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МОЛОДНЯКУ В СУЧАСНОМУ КОНЬРСТВІ СПОРТИВНОГО НАПРЯМКУ

Літвінцова Я. М. - здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
освіти другого року навчання

Соболь О. М. - к. с.-г. н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Життя сучасного конкурного коня - це програма від народження до закінчення кар'єри, і кожен віковий період є необхідним для успішного початку наступного. Основна маса молодняку конкурного напрямку купується у віці 3 років фахівцями, які займаються первинною конкурною селекцією, заїздкою і підготовкою молодняку. У цьому віці кінь отримує основні навички роботи на корді та перші стрибкові навички в шрингартені (рис. 1).

Рис. 1. Робота молодняку на корді

Саме протягом цього періоду оцінюється закладена генами стрибкова техніка, ставлення до стрибкової роботи, які швидше за все будуть властиві коню все життя, а стрибки під сідлом небажані через незміцнілих суглобів і недостатньо оформленого м'язового корсету. Чимало коней проявляють свої таланти значно пізніше, але бажано, щоб вже в цьому віці кінь впевнено рухався на бар'єр, проявляючи добру гімнастику і потужність стрибка [1].

Для того, щоб забезпечити правильне вирощування молодняка і успішну реалізацію, необхідно початкове тренування майбутнього спортивного коня - фундаментом, де ставляться завдання привчання коня до спортивного спорядження, неодмінного підпорядкування людині (тренеру і їздцю), вдосконалення природних рухів і розвитку гнучкості [2].

Так, в дослідженнях А. Ніколаєвої, методика спортивного тренінгу, яка використовується для коня в підготовчий період до змагань, достовірно позначається на працездатності (39,9%). Фактор «період початкової підготовки», що враховує комбінацію конкретних умов середовища за час вирощування, взяття промірів і виступи в змаганнях (умови годівлі, утримання і підготовки), достовірно впливав на розвиток усіх селекційних ознак. При цьому його граничне значення встановлено для прояву спортивної працездатності - 25,7%. [3].

Особливістю спортивного тренінгу коня є комплексний підхід, тобто тренуються не окремі ділянки коня, а організм цілому, як природна єдність різних фізіологічних функцій, взаємозв'язок між якими забезпечується діяльністю центральної нервової системи.

Тренінг та випробування молодняка є складовою частиною селекційно - племінної роботи і служать подальшим засобом підвищення якості племінної продукції, спеціалізації та загального прогресу породи. Результати випробувань служать критеріями відбору молодняка для відтворення, спорту та експорту.

Без цілеспрямованого тренінгу неможливо не тільки вдосконалення

специфічних спортивних якостей, але і нормальний розвиток спортивного коня. Без оцінки індивідуальної працездатності плідників та якості їх потомства неможлива нормальна племінна робота з породою, невідворотна втрата її цінних робочих якостей [4].

Основним завданням тренінгу молодняку напівкровних верхових порід коней є цілеспрямований розвиток тих специфічних природних якостей, які використовуються в кінному спорті (продуктивність природних алюрів, стрибучість, витривалість, гнучкість, сміливість, врівноваженість). Виникнення спортивного кіннозаводства, як окремої галузі, викликало необхідність створення спеціальних прийомів тренінгу і випробувань, що дозволяють виявляти і тестувати ці базові якості. В зарубіжних країнах з високорозвиненим напівкровним кіннозаводством робота над створенням тренінгу і випробувань ведеться вже багато десятиліть. Вимоги до методів підготовки молодняку визначаються основним завданням спортивного тренінгу - максимальний розвиток і найбільш повне виявлення вроджених рухових і стрибкових якостей [2].

Тренуванню піддається не одна система організму, і навантаження повинні залежати від найуразливішої структури організму. Спеціальні тренування, які позитивно позначаються на «архітектурі» кісткової тканини, можна дозовано починати в 1,5-2-річному віці, для 2-3-річок допустима робота на довгій корді, але найкращим природним тренінгом для кісток в молодому віці є груповий вільний вигул на відкритих, в ідеалі - горбистих – ділянках [5].

Сучасна технологія заводського спортивного тренінгу розроблена з таким розрахунком, щоб максимально обмежити або повністю виключити необхідність больових впливів і здійснювати підготовку коня на позитивній рухово - харчової основі. Складно - рефлексорний навик стрибка, вироблений на рухово - харчової основі, відрізняється винятковою міцністю.

Особливе місце в підготовці молодого спортивного коня займає

вироблення раціональної техніки стрибка. Раціональна, тобто найбільш досконала техніка відрізняється точністю рухів, їх злитістю, плавністю і великим розмахом, що створює найбільш сприятливі умови для ефективного використання активної сили м'язів та "дармових" сил інерції. Ознаками досконалої техніки стрибка є оптимальна угруповання коні у підготовчій фазі, активний рух шиї і максимальне згинання передніх ніг у момент перельоту коня над перешкодою. Метод настрибування в шпрингартені, що виключає обмеження голови і шиї коня і неадекватний вплив маси вершника, найбільш повно відповідає цьому завданню [6].

Рис. 1. Вільні стрибки у шпрингартені

У роботі з молодими племінними кіньми завданням тренування є, насамперед, цілеспрямоване сприяння всебічному фізичному розвитку та формування організму зростаючого коня в бажаному напрямі типу і властивостей працездатності. Органи і системи організму молодих коней в процесі тренування не тільки розвиваються в своїх функціях, але і

приспосовуються до взаємодії. Тренінг, який систематично проводиться з покоління в покоління, - це не тільки один з видів спрямованого впливу на організм кожного окремого коня, але і шлях до вдосконалення всієї породи.

Більш вузькі завдання тренування, хоча і досить важкі для практичного вирішення, полягають у тому, щоб підготувати коня до тих чи інших конкретних випробувань на іподромі або до кінно - спортивних змагань, зокрема до якого-або певного призу або ж виду змагань [7].

Коні, які були підготовлені за програмами заводського спеціалізованого тренінгу і пройшли заводські випробування в дворічному віці, відрізняються великим спортивним довголіттям і інтенсивністю використання у виїздки, а також вищими спортивними досягненнями на всіх рівнях. Показники коефіцієнта кореляції за оцінкою рухових якостей (0,53), стилю рисі (0,46), довжини напів - кроку (0,44) і напів - рисі (0,60) достовірно позитивно корелюють з працездатністю на вищому рівні складності, оцінка загальної працездатності за результатами заводських випробувань в дворічному віці мають позитивну кореляцію (0,30) з інтенсивністю виступів в спорті [8].

У конкурі зв'язку між результатами випробувань і результативністю спортивних виступів виявлено не було за винятком високовірогідної кореляції (0,99) між оцінкою стрибка на випробуваннях і результатами виступів на конкурах легкого рівня [9].

Виходячи з проаналізованих інформаційних джерел, проведення заводського спортивного тренінгу, який завершується випробуваннями молодняка дворічного віку за руховими та стрибковими якостями дає можливість визначити коней з кращими задатками до виїздки та конкуру, виділити ремонтне поголів'я і ефективно вести селекцію за спортивною роботою здатністю.

Коні, що пройшли заводські випробування в дворічному віці, відрізнялися великим спортивним довголіттям і інтенсивністю використання в виїздки, а

також більш високими спортивними досягненнями на всіх рівнях. Оцінка загальної працездатності за результатами заводських випробувань в дворічному віці мають позитивну кореляцію (0,30) з інтенсивністю виступів в спорті.

Отже, виявити у ранньому віці перспективних спортивних коней можна після заводського тренінгу (не менше 4 місяців) та випробувань молодняку за руховими та стрибковими якостями.

Спеціалізований спортивний тренінг коней необхідно здійснювати в усіх кінних заводах та племінних репродукторах, які займаються вирощуванням коней напівкровних порід.

Спортивне відділення може бути укомплектовано молодняком різного віку, що планується для ремонту, реалізації, експорту та використання в класичних видах кінного спорту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гасьмаева О.В. Дорога на чемпионат мира // Золотой мустанг. - 2009. -№4. – С. 6.
2. В.Лисичкин. Подготовка лошадей для конного спорта и экспорта // Коневодство и конный спорт. - 2003. - №1 – С. 21 – 24.
3. Кремер М. Мотивация лошади к достижению высоких результатов. 8 пунктов программы. - М.: Аквариум - Принт, 2012. –288. с.
4. Рекомендации по технологии выращивания высококлассных племенных лошадей полукровных верховых пород в конных заводах // Москва, Колос, 2006. - 18 с.
5. Политова М., Семак А., Славина Ю. Ветеринария: Когда желудь спелый//Золотой мустанг. – 2018. №3(179) <http://www.goldmustang.ru/magazine/veterinary/8378.html>
6. Дорофеев В.Н. Наставление по заводскому спортивному тренингу и испытаниям верховых лошадей и правила представления лошадей на выводке /

- В.Н. Дорофеев, Н.В. Дорофеева. - Дивово, 2002. – С. 64 с.
7. Выездка молодой спортивной лошади/Р. Климке. - М.: Аквариум, 2002. – С. 224.
8. Демин В. А., Харламова Г.В., Политова М.А. О святи результатов заводских испытаний лошадей полукровных пород с их последующим спортивным использованием //Доклады ТСХА, М.: Изд-во РГАУ-МСХА имени К.А. Тимирязева, 2009.- Вып. 281. - С. 457.
9. Дорофеев В. Н. Тесты уровня развития спортивных качеств у лошадей//Проблемы отбора и моделирования селекционных процессов в коневодстве. – Рязань, Дивово: ВНИИ коневодства.- 2008. - С. 64 - 78.

УДК 619:616

ЕВОЛЮЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ЗАВОДСЬКОГО ТРЕНІНГУ В НАПІВКРОВНИЙ КОНЯРСТВІ

Літвінцова Я. М. - здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
освіти другого року навчання

Соболь О. М. - к. с.-г. н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Відбір за спортивною працездатністю має свої складності. Найбільший ефект дала б оцінка за прямими наслідками - виступам на змаганнях. Таким чином оцінюють жеребців-виробників у Франції - по тому, як виступає їх потомство. Однак через тривалого періоду підготовки спортивного коня результатів такої оцінки доводиться чекати дуже довго - 7-8 років для самого коня і 12-15 років для його потомства [1].